

ΣΤΟΧΟΙ

- ▶ Να μπορείς να ανοιγείς και να κλείνεις τον επεξεργαστή πινάκων.
- ▶ Να αναγνωρίζεις τη σημασία των διαφορετικών σχημάτων του δείκτη του ποντικιού
- ▶ Να αναγνωρίζεις τα δομικά στοιχεία ενός πινάκα, όπως κελί, φύλλο, βιβλίο.
- ▶ Να γνωρίζεις να κινείσαι μέσα σε έναν πινάκα.
- ▶ Να μπορείς να αποθηκεύεις τον πινάκα στον κατάλογο που επιθυμείς.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΙΣ

Ένας επεξεργαστής πινάκων διαχειρίζεται κυρίως αριθμούς. Η διαχείριση αυτή περιλαμβάνει από τις απλές πράξεις της αριθμητικής μέχρι χρήση πολύπλοκων, μαθηματικών, οικονομικών και στατιστικών συναρτήσεων. Άλλα όχι μόνο αυτό, ένας επεξεργαστής πινάκων μπορεί να δημιουργήσει απλές αλλά και πολύπλοκες γραφικές παραστάσεις γι' αυτούς τους αριθμούς. Τέλος, ένας επεξεργαστής πινάκων διαθέτει στοχειώδεις δυνατότητες, ώστε να μπορεί να διαχειριστεί τα δεδομένα του, αριθμούς και σειρές χαρακτήρων, σαν να είναι μια βάση δεδομένων, για την οποία θα διαβάσετε σε επόμενη ενότητα.

Τα αρχεία που διαχειρίζεται ένας επεξεργαστής πινάκων λέγονται **βιβλία**. Κάθε βιβλίο αποτελείται από φύλλα, ενώ κάθε φύλλο αποτελείται από γραμμές και στήλες. Η τομή μιας γραμμής με μία στήλη σχηματίζει ένα κελί.

Συνήθως οι γραμμές ονομάζονται με αριθμούς, ενώ οι στήλες με τα γράμματα του λατινικού αλφαριθμητού, ο συνδυασμός των δύο δίνει τη διεύθυνση ενός κελιού. Για παράδειγμα το κελί με όνομα F2 βρίσκεται στην έκτη στήλη (A,B,C,D,E,F) και στη δεύτερη (1,2) γραμμή. Το πλήθος των γραμμών και στήλων ποικίλει, ανάλογα με το λογισμικό που χρησιμοποιείται.

Σε κάθε αρχείο, οποια επεξεργασία ορίζεται για τα δεδομένα του, ορίζεται ως μία σχέση μεταξύ των κελιών. Έτσι, αν πρέπει να βρεθεί το άθροισμα 7+8, τοποθετείται για παράδειγμα το 8 στο κελί B3, το 7 στο κελί B4 και τέλος στο κελί B5 ορίζεται η πρόσθεση B3+B4. Με αυτό τον τρόπο, αν αργότερα το 8 αντικατασταθεί από το 3, αυτόματα θα αλλάξει και το αποτέλεσμα της πρόσθεσης σε 10. Δηλαδή ο επεξεργαστής πινάκων χειρίζεται τις διευθύνσεις των κελιών ως μεταβλητές.

Ένα κελί μπορεί να περιέχει μία αλφαριθμητική σταθερά, έναν αριθμό, μία ημερομηνία, μία σχέση, ή μία συνάρτηση. Αλφαριθμητική σταθερά ονομάζεται οποιοδήποτε σύνολο χαρακτήρων, που μπορεί να αποτελείται από αριθμούς, γράμματα, σύμβολα και το κενό. Ο όρος αλφαριθμητική σταθερά είναι ισοδύναμος με τους όρους **σειρά χαρακτήρων** και **κείμενο**, έτσι πολλές φορές για λόγους συντομίας θα χρησιμοποιείται ο όρος κείμενο.

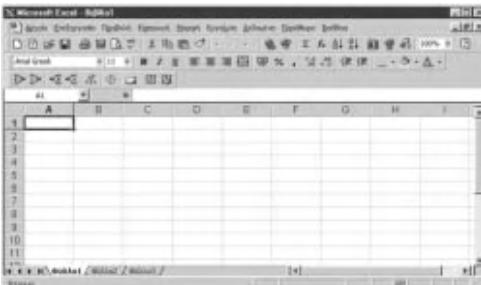
Ένας σύγχρονος επεξεργαστής πινάκων διαθέτει ακόμη βιβλιοθήκη έτοιμων συναρτήσεων, όπως αυτές έχουν διατυπωθεί στις διάφορες επιστήμες. Ετσι περιλαμβάνει έτοιμες συναρτήσεις μαθηματικών, όπως της απόλυτης τιμής (ABS() και του ημίτονου (SIN()), οικονομικές συναρτήσεις, όπως των ισόποσων δόσεων (PMT()) και μελλοντικής αξίας (FV())), συναρτήσεις από τη στατιστική, όπως του κινητού μέσου όρου και άλλες. Επιπλέον διαθέτει συναρτήσεις για ημερομηνίες, χρήσιμες σε οικονομικά προβλήματα.

Ένας επεξεργαστής πινάκων ανοίγει όπως και οποιαδήποτε άλλη εφαρμογή σε παραθυρικό περιβάλλον, προσφέροντας τη δυνατότητα για άμεση εισαγωγή

Eιναι γνωστό ότι ένα σύγχρονο γραφείο έχει ένα μεγάλο όγκο δεδομένων που πρέπει να επεξεργάζεται καθημερινά. Αρκετά από αυτά τα δεδομένα είναι αριθμοί, όπως τα στοιχεία τιμολογίων, οι αριθμοί προσωπικού, οι δειγματοληπτικές μετρήσεις κλπ. Επομένως ένα σοβαρό μέρος της εργασίας σε ένα σύγχρονο γραφείο αφιερώνεται στην επεξεργασία αριθμών χρησιμοποιώντας μία αντίστοιχη εφαρμογή.

Αυτές οι εφαρμογές που έχει επικρατήσει να αναφέρονται σαν επεξεργαστές πινάκων, μπορούν να διαχειριστούν τα σχετικά προβλήματα με μεγάλη ευχέρεια, δίνοντας τις κατάλληλες λύσεις.

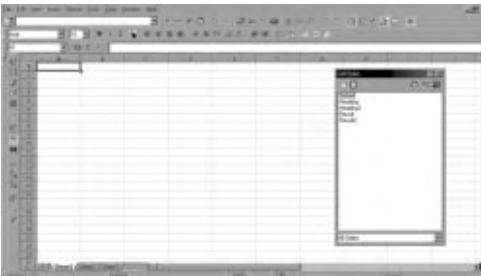
Ένας σύγχρονος επεξεργαστής πινάκων εκτελεί τρεις κύριως λειτουργίες. Κατά κύριο λόγο επεξεργάζεται αριθμούς δημιουργώντας σχέσεις που εφαρμόζονται όλοι οι κανόνες των μαθηματικών, χρησιμοποιεί έτοιμες συναρτήσεις από την στατιστική, τα μαθηματικά, την οικονομία. Δημιουργεί μεγάλη ποικιλία γραφικών παραστάσεων για κάθε περίπτωση. Τέλος περιέχει στοιχεία από ένα σύστημα βάσης δεδομένων, που επιτρέπουν την παραπέρα επεξεργασία των δεδομένων.

Εικόνα 3.1 Η αρχική οθόνη του επεξεργαστή πινάκων Microsoft Excel 97 (ελληνική έκδοση)

δεδομένων. Παρατίθενται δύο εικόνες από δύο διαφορετικούς επεξεργαστές. Παρατηρήστε ότι έχουν τα ίδια βασικά στοιχεία. Ετοιμάστε την οθόνη του επεξεργαστή πινάκων σε ένα παραθυρικό περιβάλλον ώστε να ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που είδαμε στον επεξεργαστή κειμένου, αλλά που διακρίνουμε και σε κάθε άλλη εφαρμογή. Στο παραθύρο ενός επεξεργαστή πινάκων, από πάνω προς τα κάτω, παρουσιάζονται:

- ▶ **Η γραμμή του τίτλου (title bar)**, όπου αριστερά χρέωται το όνομα του αρχείου που είναι ενεργός και το όνομα του λογισμικού και δεξιά τα τρία γνωστά κουμπιά, της ελαχιστοποίησης, επαναφοράς και μεγιστοποίησης.
- ▶ **Η γραμμή των καταλόγων (menu bar)** όπου δρίσκονται ομαδοποιημένες όλες οι εντολές που υπάρχουν στον επεξεργαστή πινάκων. Ετοιμάστε την οθόνη του επεξεργαστή πινάκων σε έναν κατάλογο, ώστε να κάθε κατάλογος, με το ενδεικτικό όνομά του, βοηθά το χρήστη στην αναζήτηση της εντολής που επιθυμεί.

Εικόνα 3.2 Η αρχική οθόνη του επεξεργαστή πινάκων Star Office 5.1 της Sun Microsystems (αγγλική έκδοση).

- ▶ Οι γραμμές των εργαλειοθήκων (toolbars), όπου με τη μορφή εικονιδίου δρίσκονται κάποιες εντολές από τους καταλόγους. Η συγκρότηση κάθε εργαλειοθήκης χρέωται στόχο να διευκολύνει το χρήστη, τοποθετώντας σε πρώτη ζήτηση, τις συνηθέστερα εκτελούμενες εργασίες. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τη σύνθεση κάθε εργαλειοθήκης ή ακόμη να δημιουργήσει τις δικές του, επιλέγοντας κάθε φορά ποιες εργαλειοθήκες θα εμφανίζονται.
- ▶ **Η γραμμή των τύπων (formula bar)**, όπου αναγράφεται η διεύθυνση του ενεργού κελιού και γίνεται η καταχώρηση ή διόρθωση του περιεχόμενου αυτού του κελιού. **Ένεργό κελί** ονομάζεται το κελί με το έντονο περιγράμμα, μέσα στο οποίο θα καταχωρθεί, οπιδήποτε πληκτρολογηθεί εκείνη τη στιγμή. Σημειώστε ότι κάθε φορά μόνο ένα κελί είναι ενεργό.
- ▶ **Η γραμμή των τίτλων των στηλών και η στήλη των τίτλων των γραμμών (title of column, title of row)**, όπου υπάρχουν οι τίτλοι των στηλών και των γραμμών αντίστοιχα. Οι τίτλοι των γραμμών είναι συνεχόμενοι αριθμοί με αρχή το ένα (1), ενώ των στηλών είναι τα γράμματα του λατινικού αλφαριθμού με αρχή το A και σειρά B, C, ..., X, Z, AA, AB, ..., BA, BB, ..., KLN.
- ▶ **Το φύλλο (sheet)**, όπου περιέχονται τα κελιά. Η πρώτη γραμμή του φύλλου περιλαμβάνει τις διεύθυνσεις των στηλών, ενώ η πρώτη στήλη τις διεύθυνσεις των γραμμών. Το σημείο

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

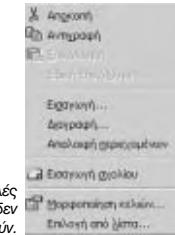
τομής τους δημιουργεί ένα κουμπί με το πάτημα του οποίου επιλέγεται όλο το φύλλο. Κάθε κελί ορίζεται από την τομή μιας γραμμής με μία στήλη και έχει διεύθυνση τις δύο συντεταγμένες, γράμμα για τη στήλη και αριθμό για τη γραμμή. Για παράδειγμα, το κελί της πέμπτης στήλης της όγδοης γραμμής θα έχει διεύθυνση E8.

- ▶ **Η γραμμή του σελιδοδεικτή**, όπου εμφανίζονται τα πληκτρά κίνησης μεταξύ των φύλλων, οι "οελιδοδεικτες" των φύλλων του βιβλίου και η οριζόντια μπάρα κύλισης. Πατώντας το ακραίο αριστερά πληκτρό κίνησης έρχεται στο προσκήνιο το πρώτο φύλλο, ενώ αν πατήσετε το ακραίο δεξιά πληκτρού ενεργοποιείται το τελευταίο φύλλο του βιβλίου. Παρόμοια, πατώντας στο σελιδοδεικτή ενός φύλλου, έρχεται στο προσκήνιο το αντίστοιχο φύλλο.
- ▶ **Η γραμμή κατάστασης (status bar)**, όπου εμφανίζονται πληροφορίες για τον επεξεργαστή πινάκων, το πληκτρολόγιο κ.ά.
- ▶ **Οι μπάρες κύλισης (scroll bars)**, με τις οποίες επιτυγχάνεται η κίνηση μέσα στο φύλλο. Η κατακόρυφη μπάρα βρίσκεται στη δεξιά πλευρά του παραθύρου, ενώ η οριζόντια στη γραμμή του σελιδοδεικτή.

Ο δείκτης του ποντικιού αλλάζει μορφή, ανάλογα με τη θέση που έχει στο παράθυρο, κάθε φορά. Κάθε σχήμα υποδηλώνει μια ομάδα ενεργειών που μπορούν να εκτελεστούν.

- ▶ Όταν βρίσκεται επάνω από τις γραμμές των καταλόγων, των εργαλειοθηκών, της γραμμής κατάστασης ή της μπάρας κύλισης, είναι λευκό βέλος με κλίση προς τα αριστερά. Τότε, με ένα απλό κλικ, επιλέγεται το στοιχείο. Το ίδιο σχήμα έχει ακόμα, όταν πλησιάσει το κάτω περιγράμμα ενός επιλεγμένου κελιού ή ομάδας επιλεγμένων κελιών. Τότε μπορεί με τη διαδικασία σύρε και άσε να μετακινηθεί το περιεχόμενο του κελιού ή των επιλεγμένων κελιών με τη διαδικασία σύρε και άσε.
- ▶ Όταν το ποντίκι βρίσκεται επάνω από τα κελιά του φύλλου, έχει σχήμα λευκού σταυρού. Τότε μπορεί να επιλεγεί ένα κελί ή ομάδα κελιών γειτονικών ή μεμονωμένων με κλικ.
- ▶ Όταν το ποντίκι βρίσκεται επάνω από το διαχωριστικό δύο στηλών, στη γραμμή των τίτλων, τότε το σχήμα του είναι ένα διπλό μαύρο βέλος. Τότε είναι δυνατόν με τη διαδικασία σύρε και άσε να αλλαξτεί το πλάτος της στήλης που βρίσκεται αριστερά. Αν βρίσκεται στο διαχωριστικό μεταξύ δύο γραμμών τότε μπορεί να αλλαξτεί το ύψος της γραμμής.
- ▶ Όταν το ποντίκι βρίσκεται επάνω από τη γραμμή των τύπων, παιρνεί το σχήμα που έχει και σε έναν επεξεργαστή κειμένου, όταν πρόκειται να γίνει εισαγωγή δεδομένων. Τότε με ένα κλικ και μετακινήντας τη λεπτή κατακόρυφη γραμμή, στην οποία μετατρέπεται με τα βέλη κατεύθυνσης, γίνεται η διόρθωση του περιεχόμενου του επιλεγμένου κελιού. Σημειώστε ότι εδώ, έχουν ακόμη χρήση τα πληκτρά End, Home, Ctrl + [→] και [←], σύντομα και σε έναν επεξεργαστή κειμένου.
- ▶ Τέλος, όταν το ποντίκι βρίσκεται στην κάτω δεξιά γωνία ενός επιλεγμένου κελιού ή ομάδας επιλεγμένων κελιών, τότε το σχήμα του γίνεται μαύρος λεπτός σταυρός. Τότε δίνεται η δυνατότητα της αντιγραφής των επιλεγμένων δεδομένων σε γειτονικές περιοχές. Σημειώστε ότι, αν καλυφθεί άλλη η επιλεγμένη περιοχή, τότε γίνεται διαγραφή των δεδομένων αυτής της περιοχής.

Υπενθυμίζεται ότι με δεξιά κλικ σε κάθε σημείο του φύλλου εμφανίζεται ένας σύντομος κατάλογος των εντολών, που μπορούν να εκτελεστούν τη συγκεκριμένη στρατηγική.

Εικόνα 3.3 Οι εντολές με γκρι γράμματα δεν μπορούν να εκτελεστούν.

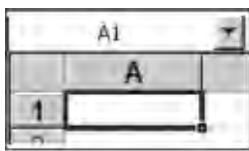
ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

ΚΙΝΗΣΗ

- Η κίνηση μέσα σε ένα φύλλο γίνεται:
- ▶ με τη βοήθεια του ποντικού ενεργοποιώντας το επιθυμητό κελί.
 - ▶ μέσω της μπάρας κύλισης, οριζόντιας ή κατακόρυφης, χωρίς να αλλάξει το ενεργό κελί.
 - ▶ με τα πλήκτρα κατευθύνσεων, [↑], [↓], [←] και [→].
 - ▶ με το πλήκτρο Tab, ή το Enter ενεργοποιείται το επόμενο κελί.
 - ▶ με τα πλήκτρα Shift + Tab ενεργοποιείται το προηγούμενο κελί της γραμμής.
 - ▶ με τα πλήκτρα Page Up και Page Down ενεργοποιείται το πρώτο κελί της ίδιας στήλης στην επόμενη "σελίδα".
 - ▶ με τα πλήκτρα Ctrl + Page Up ή Page Down ενεργοποιείται το προηγούμενο ή το επόμενο φύλλο του βιβλίου.

ΚΕΛΙ-ΦΥΛΟΒΙΒΛΙΟ

Το κελί είναι ο χώρος καταχώρησης των δεδομένων. Κάθε κελί ανήκει σε ένα φύλλο και έχει μια διεύθυνση που ορίζεται από την τομή μιας στήλης και μιας γραμμής. Η διεύθυνση του εμφανίζεται στη γραμμή των τύπων.

Εικόνα 3.4 Το ενεργό κελί είναι το A1 που ορίζεται στην τομή της στήλης A και της γραμμής 1.

Το φύλλο αποτελείται από κελιά και ανήκει σε ένα βιβλίο. Έχει όνομα που εμφανίζεται ως σελιδοδείκτης στην οριζόντια μπάρα κύλισης. Ένα φύλλο μπορεί να διαγραφεί μαζί με όλα τα δεδομένα του, χωρίς καμία δυνατότητα ανάκτησης.

Εικόνα 3.5 Η γραμμή με τους σελιδοδείκτες των φύλλων, τα πλήκτρα κίνησης μεταξύ των φύλλων και το αριστερό άκρο της οριζόντιας μπάρας κύλισης.

Το βιβλίο αποτελείται από φύλλα. Είναι στην πράξη το αρχείο όπου αποθηκεύονται τα δεδομένα. Ένα βιβλίο μπορεί να περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό φύλλων, τα οποία μπορούν να αφαιρούνται, να προστίθενται ή να μεταβάλλονται. Το όνομα του βιβλίου είναι και το όνομα του αρχείου με το οποίο αποθηκεύονται τα δεδομένα.

ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΠΙΝΑΚΑ

Ας υποθέσουμε ότι έχουν καταχωρηθεί δεδομένα σε έναν πίνακα και πρέπει τώρα να αποθηκευτούν. Ο τρόπος είναι ίδιος με αυτόν που αναφέρθηκε στον επεξεργαστή κειμένου δηλαδή:

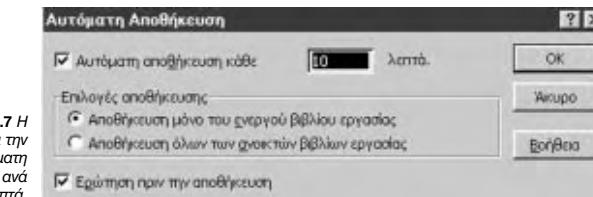
1. Δινεται η εντολή αποθήκευσης του αρχείου.
2. Αν είναι η πρώτη φορά που αποθηκεύεται το αρχείο, ανοίγει νέο παράθυρο στο οποίο ζητείται:
 - ▶ να οριστεί το αποθηκευτικό μέσο και ο κατάλογος στον οποίο θα αποθηκευτεί.
 - ▶ να δοθεί όνομα στο αρχείο.
3. Η διαδικασία τελειώνει με το πάτημα του enter ή του σχετικού πλήκτρου.

Στην περίπτωση που το αρχείο υπήρχε, τότε αρκεί το πρώτο βήμα για να αποθηκευτούν οι αλλαγές.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Οι σύγχρονοι επεξεργαστές πινάκων δίνουν τη δυνατότητα της αυτόματης αποθήκευσης, αρκεί να ενεργοποιηθεί η αντίστοιχη δυνατότητα. Οι λόγοι της αυτόματης αποθήκευσης είναι προφανείς.

Και στον επεξεργαστή πινάκων υπάρχει η δυνατότητα άμεσης βοήθειας (help) για το κρήτη. Αυτή η βοήθεια έχει την ίδια δομή και ενεργοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως και στον επεξεργαστή κειμένου.

ΚΑΠΟΙΑ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΣΤΟΧΕΙΑ

Μην αποθηκεύετε ποτέ πρόχειρα. Η οργάνωση των καταλόγων και υποκαταλόγων είναι η προϋπόθεση για τη σωστή αποθήκευση των αρχείων που δημιουργούνται. Η πρόχειρη αποθήκευση ενός αρχείου, μπορεί να γίνεται σε λιγότερο χρόνο, η αναζήτηση του όμως, μπορεί να διαρκέσει πολλαπλάσιο χρόνο. Η αποθήκευση πρέπει να γίνεται από την πρώτη στιγμή στον κατάλληλο κατάλογο. Τα σύγχρονα περιβάλλοντα επιτρέπουν τη δημιουργία καταλόγων και υποκαταλόγων ακόμα και την τελευταία στιγμή.

Ένα διπλό κλικ στο διακωριστικό μεταξύ δύο στηλών, θα αλλάξει αυτόματα το πλάτος της αριστερής στήλης, μεγαλώνοντας το ή μικραίνοντας το, ώστε να χωρούν ακριβώς τα δεδομένα της. Αντίστοιχη ρύθμιση γίνεται για την περίπτωση του ύψους στήλης.

Το σχήμα του δείκτη υπόδηλωνται τις επιτρεπόμενες ενέργειες κάθε φορά. Ο παρακάτω συνοπτικός πίνακας αποδίδει τη σχέση μεταξύ σχήματος του δείκτη και της αντίστοιχης ενέργειας.

ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

	Λευκός σταυρός
	Δικέφαλο βέλος
	Μεταβάλλεται το πλάτος της στήλης ή της γραμμής με διπλό κλικ ή τη διαδικασία σύρε και άσε.
	Λεπτή κατακόρυφη γραμμή
	Εισάγεται ή διορθώνεται το περιεχόμενο ενός κελιού με πληκτρολόγηση. Χρησιμοποιούνται και τα πλήκτρα Home, End, και τα βέλη [→], [←] με τη λειτουργία που έχουν σε έναν επεξεργαστή κειμένου.
	Μαύρος λεπτός σταυρός
	Αντιγράφεται το περιεχόμενο των επιλεγμένων κελιών, σε γειτονικά κελιά, με τη διαδικασία σύρε και άσε. Αν τα επιλεγμένα κελιά αποτελούν σειρά γίνεται αυτόματη συμπλήρωση. Επιλέγεται το στοιχείο με κλικ.
	Λευκό βέλος
	Μετακινείται το περιεχόμενο των επιλεγμένων κελιών σε νέα θέση, με τη διαδικασία σύρε και άσε

Οι παρακάτω επιπλέον συνδυασμοί πλήκτρων ενεργοποιούν διαφορετικά κελιά ενός φύλλου ή διαφορετικά φύλλα ή ακόμα και διαφορετικά βίβλια:

- ▶ με το συνδυασμό Ctrl + End ενεργοποιείται το τελευταίο κελί του φύλλου που έχει περιεχόμενο. Στην περίπτωση που ενεργοποιείται κελί που είναι κενό, σημαίνει ότι αρχικά υπήρχαν στοιχεία σ' αυτό το οποία αργότερα διαγράφηκαν. Σ' αυτή την περίπτωση ο επεξεργαστής πινάκων "θυμάται" την αρχική κατάσταση και ενεργοποιεί αυτό το κελί.
- ▶ με το πλήκτρο Home ή το συνδυασμό Ctrl + [←] ενεργοποιείται το πρώτο κελί της γραμμής.
- ▶ με το συνδυασμό Ctrl + Home ενεργοποιείται το κελί A1.
- ▶ με το συνδυασμό Ctrl + [↓] ενεργοποιείται το τελευταίο κελί της στήλης.
- ▶ με το συνδυασμό Ctrl + [↑] ενεργοποιείται το πρώτο κελί της στήλης.
- ▶ με το συνδυασμό Ctrl + [→] ενεργοποιείται το τελευταίο κελί της γραμμής.
- ▶ με το συνδυασμό αριστερό Alt + PgDn ενεργοποιείται η πρώτη στήλη της επόμενης σελίδας, δηλαδή η στήλη K, μετά η U κ.ο.κ.
- ▶ με το συνδυασμό αριστερό Alt + PgUp ενεργοποιείται η πρώτη στήλη της προηγούμενης σελίδας.
- ▶ με το συνδυασμό Ctrl + Tab ενεργοποιείται το επόμενο ανοικτό βίβλιο.
- ▶ με το συνδυασμό Ctrl + Shift + Tab ενεργοποιείται το προηγούμενο ανοικτό βίβλιο.

ΣΗΜΕΙΩΣ

Πάνω ανοίγει ο επεξεργαστής πινάκων:

Το ενεργό κελί είναι το K7. Πώς θα ενεργοποιήσεις άμεσα το κελί A1;

Με συνδυασμό πλήκτρων:

Με το ποντίκι:

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Ανοίξτε τον επεξεργαστή πινάκων, φέρτε στο προσκήνιο το τρίτο φύλλο και τοποθετήστε στο κελί F8.
2. Εμφανίστε στην οθόνη σας, με το συντομότερο τρόπο, το κελί IV38 και μετά ενεργοποιήστε, με το συντομότερο τρόπο το κελί A38. Τέλος πηγαίνετε στο κελί A1.
3. Κλείστε το βίβλιο δίνοντας του το όνομα "1η Ασκηση" και τοποθετήστε το στον υποφάκελο "Πίνακες" του φακέλου "Τα έγγραφά μου". Αν δεν υπάρχουν οι σχετικοί φάκελοι, δημιουργήστε τους.
4. Όταν ο δείκτης του ποντικιού γίνει μαύρος σταυρός τι δυνατότητες έχετε;